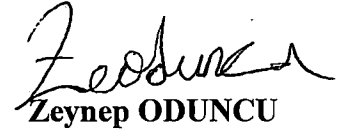

Aşağıdaki sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zeynep ODUNCU

Batman Milletvekili

Batman'ın Sason ve Kozluk ilçesi sınırları içerisinde bulunan ve rakımı 2 bin metre civarında olan Helkis Dağı, yöredeki pek çok köy için 'Asil Su Kaynağı' işlevi görmektedir. TPAO Batman Bölge Müdürlüğü tarafından başlatılan petrol arama çalışmaları için dağın zirvesine kadar büyük araçların geçebileceği yol yapılmıştır. Batman Çevre Gönüllüleri tarafından araştırmalarda, Kozluk ilçesine Gümüşörgü köyü mevkiinde 'Kayabaşı-1 Petrol Arama Sondajı' yapılacağı bilgisine ulaşılmıştır.

Bu çalışmalardan sonra Batman Çevre Gönüllüleri Derneği yetkilileri, sondajın yaratacağı olası su kirliliği konusunda TPAO Batman Bölge Müdürlüğü'nden yetkililerle iki kez toplantı yapmış ve endişelerini dile getirmiştir.

Batman'ın Sason ilçesine bağlı Heybeli köyünde iki yıl önce yapılan petrol arama çalışmaları sondajı sırasında 7 kilometre uzaklıktaki Sason Umurlu köyünün asil içme suyu büyük zarar görmüş, bir kısmı kaybolmuş, kalan suları ise kirlenmişti. Yapılan girişimlerin ardından sondaj durdurulmuş, Umurlu köyüne tankerlerle içme suyu gönderilmiş, hayvanların ve insanların köyün asil suyunu içmemeleri konusunda kamuoyuna yazılı resmi açıklama ile uyarı yapılmıştır.

Helkis Dağı'nda planlanan petrol aramaları çalışmaları sırasında dağın çevresinde bulunan Sason ve Kozluk ilçelerine ile bağlı çok sayıda köyün asil su kaynaklarının kirlenecek ve halk sağlığını tehlikeye atacaktır. Zira Helkis Dağı, Sason Heybeli Köyü'nden farklı olarak birçok köyün asil su kaynağı membasıdır. Asil su kaynakları risk altında olan ve organik sebze-meyve yetiştirilen yerleşim yerleri şöyledir: Kozluk, Sason, Kayabaş, Gümüşörgü, Yedibölük, Geçitaltı, Danagözü, Kelhasan, Erdemli, Apiyang, Tekevler, Armutlu, Hov, Sinemerg, Kayadibi, Geyikli, Bölükkonak.

Petrol arama çalışmaları son aşamaya gelmesine karşın, Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği'ne göre çevre köylülerimizin bilgilendirilmesi gerekirken, köylüler bilgilendirilmemiştir.

Öte yandan ilgili sondaj çalışmaları için Batman Valiliği'nce "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmış, Devlet Su İşleri'nin su kaynakları ile ilgili görüşü alınmamış, hiçbir hidrolojik etüt yapılmamış, hatta proje kapsamında 'yakında su kaynağı yoktur' denilerek, kentin yaz aylarında en önemli su kaynakları yok sayılmıştır.

Bu bağlamda,

- 1- Helkis Dağı'nda gerçekleştirilen petrol arama çalışmaları sırasında su kaynaklarının korunması için alınan önlemler nelerdir? Bu çalışmalarının yapıldığı alandaki köylerin su kaynaklarının kirlilikten korunması için ne tür tedbirler planlanmaktadır?
- 2- Sason ilçesi Heybeli köyü yakınlarında yapılan petrol arama çalışmalarında yaşanan su kirliliği ve zararı göz önüne alındığında, Helkis Dağı'nda yapılacak çalışmalarda benzer bir durum yaşanması durumunda hangi acil önlemler alınacaktır?
- 3- Petrol arama çalışmaları sonucunda su kaynaklarının kirlenmesi durumunda, çevredeki köylerin halk sağlığı üzerindeki olası etkilerine karşı Bakanlık tarafından hangi önlemler alınmıştır?
- 4- Helkis Dağı'nda yapılacak petrol arama çalışmalarına ilişkin olarak Türk Petrol Kanunu Uygulama Yönetmeliği çerçevesinde bir ÇED raporu hazırlanmış mıdır? Hazırlanmış ise, bu raporun sonuçları nelerdir?
- 5- Batman Valiliği tarafından "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiş olmasına rağmen, bu karar hangi kriterlere dayanarak alınmıştır?
- 6- Çalışmaların yapıldığı alana dair Devlet Su İşleri ve diğer ilgili kurumların görüşleri neden alınmamıştır?
- 7- Proje kapsamında "yakında su kaynağı yoktur" değerlendirmesiyle rapor hazırlayanlar kimlerdir? Bölgede önemli su kaynakları olmasına rağmen bu raporu hazırlayanlar hakkında görevi kötüye kullanma noktasında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 8- Petrol arama çalışmaları sırasında hidrolojik etüt çalışmaması yapılmamasının gerekçesi nedir?
- 9- Petrol arama çalışmalarıyla ilgili olarak çevre köylülerinin bilgilendirilmesi sürecinde bakanlığınızın rolü nedir? Köylülerin bilgilendirilmemesi durumunda nasıl bir aksiyon alınması planlanmaktadır?
- 10- Bakanlığınız, çevre köylüleri ve kamuoyunu bu tür projeler hakkında nasıl bilgilendirmeyi planlamaktadır? Bilgilendirme süreçlerinde şeffaflık nasıl sağlanacaktır?